

ACADEMICIAN EUGEN GLADUN

Pe 27 aprilie academicianul Eugen Gladun ar fi împlinit vârsta de 80 de ani. Memorabilă este erudiția, care a fost pentru toate seriile de studenți și doctoranzi pe care i-a format, un adevărat model de profesor universitar de înaltă ținută academică, de autoexigență, de rafinament și elocvență, dar și de o viață trăită cu moderație, discreție și înțelepciune.

Distinsul academician Eugen Gladun a lăsat în urma sa un adevărat tezaur științific, ridicând medicina moldovenească la cele mai înalte culmi ale profesionalismului.

Și-a trăit viața într-o zbatere continuă în lupta pentru adevărul științific, ce exprima și idealurile poporului său. A fost și rămâne un reper profesional și moral al comunității științifice și universitare din domeniul obstetricii și ginecologiei.

Promovarea adevărului științific a fost sfânta sfințelor regretatului academician. De la catedra universitară, dar și bazându-se experiența personală și participarea la numeroase evenimente, consacrate unor probleme ale medicinei noastre, savantul comenta cu răbdare și competență probleme de mare actualitate.

Profesor de vocație, savant, patriot înflăcărat – astfel s-a afirmat Eugen Gladun pe parcursul a mai bine de cinci decenii.

Om de o deosebită curățenie morală, care ne-a fost aproape sufletului prin temeinica și înalta sa cultură, personalitate care a muncit cu abnegație fiind exigent față de sine și față de colegi, totdeauna a dat dovadă de competență profesională, erudiție, capacități manageriale. Domnul Eugen Gladun a contribuit în mod direct la crearea sistemului de asistență în obstetrică și ginecologie, aflându-se în diferite funcții pe care le-a deținut demonstrând devotament profesional și alese calități omenești, atenție față de pacienți, exigență față de subalterni și stimă față de discipoli.

Eugen Gladun s-a născut la 27 aprilie 1936 în s. Nesfoia, reg. Cernăuți într-o familie de pedagogi. După absolvirea școlii medii, devine student al Institutului de Stat de Medicină din Chișinău (în prezent Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”). Absolvește cu succes facultatea de medicină generală. Activitatea de medic și-a început-o în calitate de medic obstetrician-ginecolog la spitalul raional din orașelul Briceni. În a. 1961, a fost reco-

mandat pentru a fi înscris în doctorantură pe specialitate. În calitate de doctorand al catedrei de Obstetrică și Ginecologie, devenind, discipol al profesorului A.Z. Cocerghinschi. Teza de doctorat în medicină și-o susține în 1964. Ulterior a fost angajat în calitate de asistent, apoi conferențiar la catedră.

În anul 1984, a susținut teza de doctor habilitat în medicină, avându-l în calitate de consultant pe cunoscutul savant rus din St. Petersburg, profesorul A.S. Slepâh, și el discipol al profesorului A.Z. Cocerghinschi.

Intelectul și mintea ageră înnăscute, studiile excelente, pregătirea științifico-practică fundamentală i-au permis prof.

E. Gladun să discearnă direcțiile principale ale activității sale pedagogice, științifice și profesionale. Teza D-lui E. Gladun a fost un studiu cu caracter de pionierat și, de fapt, a pus baza metodologică a operațiilor ginecologice cu aparate de suturat țesuturile în practica medicală. Aceasta realizare a deschis o pagină nouă în tehnica operatorie ginecologică pe care el o folosește pe scară largă în muncă sa cotidiană și în diferite clinici din arealul fostei Uniuni Sovietice, unde a demonstrat în repetate rânduri strălucita sa tehnică chirurgicală.

Devenind șef al catedrei, profesorul E. Gladun a desfășurat o muncă pedagogică și științifică de mare amploare și, pe bună dreptate, s-a aflat în fruntea unei școli noi de obstetricieni-ginecologi, în care se îmbină cu succes tradițiile marilor săi înaintași cu noile tendințe și direcții ale cercetărilor științifice.

Profesorul Gladun, prelegerile adresate studenților, sublinia faptul că: „medicul nu lucrează de unul singur. Cei care vor să studieze medicina trebuie să știe că „drumul” medicului nu e presărat cu flori. Medicul este acea persoană care trebuie să se dezică de multe lucruri în viață, să jertfească din timpul său personal, toată viața să fie în căutare de ceva nou, să învețe și să facă știință. Medicul nu are zile de odihnă, nu are concediu, nu poate prognoza când poate apărea vreo urgență... Urgența în obstetrică este foarte importantă. Dacă în alte domenii ale medicinei pe cântar este pusă o singură viață, obstetricianul răspunde de două sau chiar de mai multe vieți. Nu întotdeauna profesia de ginecolog îți aduce numai bucurii. Obstetricianul asistă nu numai la nașteri, dar, din păcate, uneori și la decesul pacientei. De aceea medicul obstetrician trebuie să fie gata și pentru momente mai puțin plăcute în viață”.

Domnul E. Gladun a condus cu succes 26 teze de doctor și 8 teze de doctor habilitat în medicină, a publicat 7 monografii vizând cele mai importante direcții ale specialității.

A pregătit adevărați profesioniști, care au avut succese enorme. În opinia sa atunci când depui efort să pregătești un profesionist bun, ai și rezultate pe măsură. A crește un profesionist în medicină este cu mult mai greu decât atunci când pregătești un doctor în știință. Cu primul ai nevoie de multă răbdare și cunoștințe în domeniu, trebuie să-l selectezi pe cel care crezi tu că va deveni un adevărat profesionist. Un medic adevărat, un medic chirurg trebuie să aibă, pe lângă prigătirea științifică, și îndemânarea unui pictor sau a un sculptor iscusit, pentru a face incizia corect.

Interesele științifice ale prof. E Gladun și ale discipolilor săi se extind în diverse domenii ale obstetricii și ginecologiei, cum ar fi hemoragiile obstetricale și șocul hemoragic, complicațiile septico-purulente, gestozele, etc. O pagină remarcabilă în realizările științifice ale profesorului E. Gladun o constituie operația cezariană – problema căreia i-au fost dedicate mai multe teze de doctorat și doctor habilitat și o monografie, ca un bilanț al acestei probleme științifico-practice. Profesorului E. Gladun îi aparțin mai bine de 200 de publicații științifice, 70 de invenții și raționalizări. Dumnealui a organizat congrese și conferințe științifice, a participat la rândul său la multe congrese și simpozioane internaționale. Profesorul Eugen Gladun a fost redactorul șef al revistei „Buletin de Perinatologie”.

Era adeptul și promotorul activ al utilizării intervențiilor chirurgicale reconstructive în fibromiomul uterin și în anomalii de poziție și dezvoltare a organelor genitale interne, metode ce au permis dobândirea și redobândirea funcțiilor genitale specifice pentru câteva mii de paciente. Aplicarea metodelor terapeutice noi pe bazele științifice ale fiziopatologiei reproducerii umane a dus la ameliorarea fertilității în rândurile populației, ceea ce a făcut posibilă apariția zămbetului luminos de copil și în familiile declarate până atunci sterile.

Lucrările științifice ale profesorului E. Gladun, precum și ale discipolilor săi sunt cunoscute în lumea științifică moldovenească și de peste hotarele țării. Aceasta a făcut ca D-I E. Gladun să fie ales membru al FIGO și AEGO.

E. Gladun a desfășurat și un lucru organizatoric de amploare. Cu fermitate și fără compromis, a ctitorit Institutul de Cercetări Științifice în Domeniul Ocrotirii Sănătății Mamei și Copilului (în prezent Institutul Mamei și Copilului), pe care l-a condus cu mare pricepere timp de 15 ani. Fiind consecvent în formarea propriei școli științifice, a selectat și a educat un colectiv de cercetători științifici în obstetrică, ginecologie, pediatrie și alte specialități medicale.

Ținând cont de avantajele aplicării instalațiilor laser, optat pentru crearea Centrului Republican de laser-chirurgie și laser-terapie pe lângă Institutul de Cercetări Științifice. Pe baza studierii fiziologiei și fiziopatologiei peritoneului, profesorul Eugen Gladun a introdus în practica obstetricală și ginecologică metoda abdomenului deschis în caz de peritonită acută generalizată, ceea ce a permis lichidarea în Republica Moldova a mortalității materne condiționată de acest fapt.

Calitatea de lider i-a fost dată de Dumnezeu, părinți și soartă. Excepțional organizator, posedând un simț rafinat

al vieții, forța și capacitatea de conducător priceput au fost binevenite societății. În urma alegerilor legislative din anul 1998, Eugen Gladun a fost ales deputat în Parlamentul Republicii Moldova, iar mai apoi a fost desemnat în funcția de Ministru al Sănătății. În această funcție a dat dovadă de îndrăzneală civică și talent organizatoric de rang superior. Anume în acest răstimp s-au început reformele sistemului de ocrotire a sănătății, care s-au dovedit a fi oportune și care au prevenit a criză iminentă. În anul 2000, E. Gladun a fost ales membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei.

Despre succesele obținute de domnul doctor s-a dus vestea în lumea științifică din cele mai dezvoltate țări. Nu o dată i s-au făcut propuneri ademenitoare pe care alții nu le-ar fi neglijat: i s-au propus posturi și salarii mari peste hotare. Dar n-a acceptat, fiindcă domnia sa mai presus de bani și de posturi i-a considerat pe cei dragi, pe care mereu voit să-i știe aproape, a fost mereu cu gândul și la miile de copii, care au venit pe lume și care s-ar fi putut să nu mai vină, dacă nu le-ar fi fost alături într-un moment de maximă criză.

În cei 55 de ani de activitate, s-a dovedit a fi un savant de vocație prin studiile realizate, un cercetător cu o intuiție fenomenală, prin lucrările elaborate demonstrând un model excelent pentru urmașii din domeniu.

Pentru merite deosebite în activitatea medicală și cea didactică i s-a conferit titlul de Om emerit, fiind desemnat apoi ca laureat al Premiului de Stat. A fost decorat cu cea mai înaltă distincție de Stat a Republicii Moldova, “Ordinul Republicii”, și cu medalia “Meritul civic”.

Adevărat militant pentru reformarea și perfecționarea serviciului obstetrical-ginecologic al Republicii Moldova, Eugen Gladun va rămâne în inimile colegilor, prietenilor, discipolilor și pacienților ca o personalitate ilustră a medicinei autohtone, un realizator al ideilor noi în practica medicală și un lider al mediului științific. A fost o prezență luminoasă și irepetabilă pe acest pamânt, făcând mult ca semenii din preajma lui să înțeleagă mai bine rolul cunoașterii și creativității în evoluția unei societăți și a civilizației, în ansamblu.

El a fost un promotor al abordării științifice a diverselor situații, ducând lumina adevărului. A stat pavăză întru apărarea adevăratelor talente și a trăit o viață cu verticalitate și demnitate.

Dar, mai presus de toate, domnul E.Gladun a îndrumat zeci de generații de specialiști, care activează cu succes în domeniul obstetricii și ginecologiei.

Nu vom da uitării recomandările savantului privind abordarea sistemică a problemelor, examinarea lor și în profunzime, acordarea atenției tuturor aspectelor care sunt importante pentru găsirea unei soluții optime. Avea verticalitate și poziție civică în tot ce realiza, oferea suport și încredere subalternilor săi, tratându-i ca un părinte, care își iubește la fel toți copiii.

Profesorul E. Gladun a fost și va fi admirat de discipolii, colaboratorii și colegii săi.

Prin talentul său organizatoric, prin capacitatea sa proverbială de muncă, el rămâne a fi un etalon al profesionalismului și un exemplu demn de urmat pentru generațiile de medici care vin.

Colegiul de redacție